

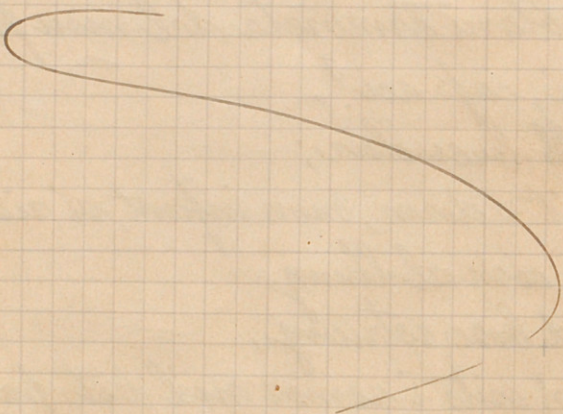
La bella Molinera

Poema de Wilh. Müller.

Franz Schubert

Traducció Francesc Pujol. Septbre. 1924.

L'ira'm ben dret
ton mocadoret
per què amb ell els ulls joli puga tapar.
Gona nit, bona nit,
per sempre adormit;
dorm be't d'alegria, dorm be'ta dolor.
La lluna ha sortit
i la boira ha fugit
i alla enlaire s'allunya del cel la blavor.

La bella molinera

Cicle de cançons de
Franz Schubert

poema de
Wilh. Müller.

Traducció de
Francesc Trujol.

Setbre. 1924

La bella molinera. I

Fer via.

Fer via al moliner li plau,

Fer via.

~~Jamais~~ ^{Sera}
No pot pas ser bon molinè
el que fer via mai volgué,

Fer via.

Gigi de l'aigua ho hem après,
De l'aigua ho hem après aïss.

De l'aigua:

No te repòs ni jorn ni nit
i és el fer via ^{del seu} son neguit,

De l'aigua.

Les rodes fan també el matèix,
També les rodes així ho fan,

les rodes,

que mai s'aturen de bon grat,

que mai ni un dia s'han cansat, cansat

les rodes.

Les moles, ^{amb tot i el seu pes,} mal que pesin tant,

les moles,

alegres les veiem dansar;

~~i mai no es cansen de voltar~~
i encara volen més ballar

les moles.

Fer via! No hi ha goig més gran!

Fer via!

(Segueix)

mestressa. i amo em cal. partor
Mon amo i ma mestressa, adieu.
que vull fer via al desti meu!
Fer via!

A on ?

D'un rierol que canta
brollat de font frescal,
jo oïa la complanta
a l'hora matinal.

Jo no sé com seria
ni qui m'aconsellà
que anarme'n jo devia
amb el bastó a la mà,
avall, sempre fent via
seguint el rierol,
~~seguint per nord i quia,~~
servant sempre per quia
son dring de picarol.

Aquesta camí on mena ?
Oh rierol, a on ?

En remoreig m'emmena
i ma raó es confon.

Es ta remor ben certa ?

Apar resso d'un cant.

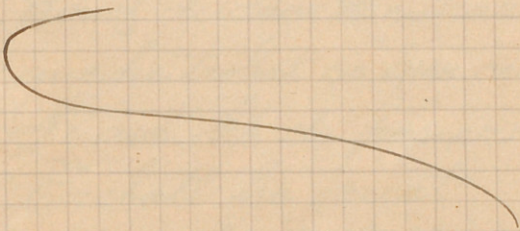
~~Es~~ ^{com} la canturia incerta
de fades tot d'arant.

D'eix cant, m'impos, que't para,
fent via deus fugí
que l'aigua fresca i clara
ja fa rodà'l moli'.

La bella molinera. III

Visió'.

D'un moli l'humil tendrada
sobre'ls verns veig brillar,
fresseig de cantada
escampa al rodar.
com si m'ocupa de sentir-te,
Oh benhages, oh benhages,
cant frescal del moli!
I la casa tan dolça
esguardant el camí,
i del sol la ^{carreia} clauca
que'l cel fa més blau.
Oh riera, dolça riera,
perquè així tot s'escam?

La bella molinera. IV.

~~Repassament~~
Repassament al rierol.

El destí així ho vol,
amic rierol,
que cantis, que sonis.
El destí així ho vol.

- Vers ella, mingó, -
em diu ta cançó;
bé l'he compresa

- Vers ella, mingó! -

Éts son enviat
o bé m'has enganyat?
Voldria saber ho.

Éts son enviat?

Si així ha de passar,
doncs deixam-li entrar
que he trobat ço que cerco;

Si així ha de passar.

Ereball he cercat
i ja n'he trobat
pel meu cor i els meus braços...
Ereball aïnat sen grat.

La bella molinera. V.

Carida de festa.
~~Sen~~ immensa força voldria
Si jo força immensa tenia,
~~i el~~ ~~ap~~ ~~di~~ ~~jamaig~~ ~~pararia~~!
com les rodes rotllar faria!
Pes feiauc per mi no hi hauria;
fins les moles remourria
i així la molinera

el meu mon amor entendria veuria.
Ah! mes feble és el meu braç
i és ma tasca poca cosa,
que la fa tothom qui gosa,
sense que ella en fassi cas.
I jo sec, humil, en la rotllana,
en el cap al tard del ^{un} ~~gran~~ ~~gran~~ de festa.
I diré l'amo que ^{ha} ~~ens~~ ~~comana~~ :
- Bona tasca ben fet i llesta. -
I la donzelleteta ha dit:
- Per tots una bona nit.

La bella molinera. VI.

Curiositat.

Inútil.

No vull fer cap pregunta
a cap estel ni flor,
que res no sabrien pas dir-me
de ^{allò} que vol mon cor.

~~De cap jardiner me diria,~~
No és jardiner ma tasca,
massa alts són els estels;
al rierol vull dir-li
què'n sap dels meus anhels.

Oh rierol dilecte
bé estaràs silenciós!

No més ~~Tan~~ sols un mot que'n digues,
un mot no gens dubtós.

"Si," es l'una paraula,
i l'altra sols dir "no."

En eixos mots reposa
mon dol i ma il·lusió.

Oh rierol dilecte,

per mi tan estimat,
ta ven ansios excollto;

oh digues: soc aïmat?

Impaciencia.

Voldria en cada tronc deixar ho escrit,
gravat en cada pedra, i enfondit
plantar ho en cada feixa amb la ^{flavor} ~~flavor~~
del creïxer, que a brota és matinador,
i en tot paper que a escriure uns mots convida:
"Eeu és mon cor, teva és ma vida."

Del nin voldria pendre un passarell
per ensenyar li el so d'eix cant novell,
per què l digués amb el mateix accent
i el foc que crema dins mon cor ardent
al peu de sa finestra beneïda:

"Eeu és mon cor, teva és ma vida."

Voldria sospirar li com l'oreig,
com dolça pluja durt li'l remoreig,
i amb el perfum de flors del bell jardí
portar li'ls mots que jo no li sé dir,
i ^{en la remor de l'oreig} ~~amb les rodes~~ amb remò embogida:

"Eeu és mon cor, teva és ma vida."

En els meus ulls voldria que ho llegís
i de mes gattes en el roig matis;
que als llavis muts eix so hi endevinés,
que a cada ^{meu} ~~respir~~ men ho conegués
malgrat que ma passió no fos capida:

"Eeu és mon cor, teva és ma vida."

La bella molinera.

VIII

Salutació matinal.

Bon jorn, bon jorn, nott torbis pas,
oh bella molinera; on vas?

No vols tan sols mirar-me?

Tan poc et plau el meu salut
que ni tornar-me'l has volgut?

Així deure' allunyar-me.

Oh deixa'm ^{un tros} sols al lluny estar
i ta finestra contemplar
per mi tan estimada!

Aireca, oh sol, ta roja fac;
enlla la vatta obriure ^{tro} pas
estels de matinada.

Ullets que'l ^{la cresta} son ha resclorit,
floretes que'l rou ha endolcit, banyat,
del sol teniu temença?

La dolça nit us ha aplegat tancat
i el rou per ella s'ha vessat
mostrant sa omnipotença.

Dels somnis fuig la floració
i us desvetllen a la claró
de divinal aubada!

L'alosa va pel cel volant
i als cors humils va desvetllant
de goigs i plams l'onada.

La bella molinera. IX.

Les flors del moliner.

El rierol del flor és ple
plaenter a'n els teus ulls blaus,
que ell és amic del moliner;
li vol mostrar ^{els seus} ~~tos~~ ulls suaus
dolços com ses flors blaves.

De sa finestra vull al peu
espès planter de flors sembrar
i allí, cridant-la'l perfum lleu,
son gentil cap decantarà;
^{aquesta és} ~~ma~~ ^{ma} ~~dalera~~
~~eixa és ma dalera.~~

I si ella acluca 'ls seus ulls
i fos guanyada al son tranquil,
semblant parlar-li 'ls bells follots;
- no oblidis ton aimant humil;
és ço que li diria.

Quan al matí surt al llindà
i mira enlaira al cel tot blau,
el rou que'n els seus ulls cauà
el plor serà que dels meus cau;
vull que ^{el meu} ~~mon~~ plò 'ls enteli.

La bella molinera.

X

Pluja de llàgrimes

Junts seiem en mig la verineda
aprop del rierol,
abstrets contemplant l'aigua freda,
llisquivola ^{del} pel requerol.

La lluna també hi era,
també els estels brillants
abstrets contemplant amb fal·lera
dins l'espill argenti' llurs semblants.

La lluna jo no veia
ni veia cap estel; ^{l'ànima sols m'atreia;}
~~sols la seva faç m'atreia,~~
~~sos ulls tan blaus com el cel.~~

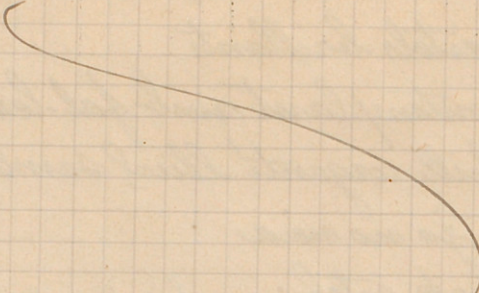
I veia son cap que's movia
mirant m'es enllà el rierol
les flors que a la vora li havia
grouxades pel dolç ventigol.

Al fons del riu semblava
el cel tot submergit
i el pas de l'aigua blava
m'atreia amb son nequiut.

Per sobre dels núvols i estrelles
el riu s'esmunyia joïós
i em deia amb ses cantarelles:
~~tot fent~~

(Segueix)

- Company: si us en n'avenim tots dos?
Mes d'ell s'allunyà ma mirada;
l'espill comença d'arrugâ's.
Diu ella: - Ve plujada;
adéu! me'n torno al mal.

Meva.

Gierol, ja pots callar;
rodes, deixeu de xisclar;
aus del bosc, ocells brillants,
xics i grans,
enmudeixin vostres cants.

~~Via agra~~
Un sol humne oireu

proclamar pel bosc arreu
que'l cor de la molinera és meu!

Diques, primavera, no pots més florir?

Diques, no tens raigs més clars, oh sol?

Ningú al món no pot capir
d'aixos mots el sentit diví,
més jo ió per mi que'l cant del rossinyol.

Gierol, ja pots callar;

rodes, deixeu de xisclar;

aus del bosc, ocells brillants,

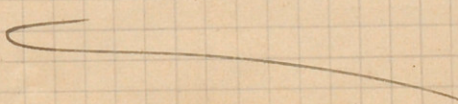
xics i grans,

enmudeixin vostres cants.

~~Via agra~~
Un sol humne oireu

proclamar pel bosc arreu

que'l cor de la molinera és meu.

Descans. Repòs.

Mon llaiit descansa en el mur repenjat,
d'una garlanda verda jo l'he voltat;
no puc cantar més, el meu cor massa és ple
i les cordes vibrants polsar no sé.

D'enyorança sento'l trist amargor
i en mon cant voldria exhalà'l dolç;
quan jo ^{jo nava} tocava tan dolç i fi,
pressentia el jorn del meu sofrí.

Es tan gran la meua felicitat
^{que ja ningú cap, ni home ni raça expressat.}
que nul cant l'haurà jamai expressat.

Ara, descansa aquí, mon aïnat llaiit,
i si en tes cordes vibra l'oreig astut,
el vol d'una abella lleuger les fes sonar,
ferit de temensa ^{el meu cor} mon cor s'extremirà.

Per què d'eixa garlanda'l llaiit he voltat?
Vibrar fa les cordes d'un so sospirat.

Es de ma pena amorosa el so?

O és preludi d'una altra cançó?

La garlanda verda.

Verda garlanda, què hoden fer
que ta color açi es perdé?

El verd m'agrada tant!

Aimada, has dit: - la desfaré
i a mon aïmat la donaré.

El verd m'agrada tant!

La color blanca t'és plaent,

~~però la verda~~
però el verd mes encara és preferent,

i a mi m'agrada tant!

que és sempre verda nostra amor

i és la esperança d'eix color;

però sols agrada tant!

Ara en ton cap tan encisè

la verda ~~garlanda~~ ^{trepa} et posaré,

que el verd ja et va agradant.

I la esperança sabré on és no perdre

i on és l'amor. ~~per sempre més!~~ ^{per sempre més!}

Per coll verd em plan tant!

El verd, però em plan tant!

El caçador.

Inè't du, caçador, ^{tan xop del} perop del vell moli?

Etot caçador, ^{peru el teu} ves seguint ton camí?

No cal ^{pas que} que aquí cerquis ^{caçera} casa per tu,

que aquí sols un cérvol ^{apoyguent lo el faries fugir.} pastura seguir

i tu me'l ^{no et cal} faries ^{guir a aquí,} esporquiar;

^{ja pots deixar} La teva escopeta ^{apoy del cor} deix lluny d'aquí

i deixa'ls teus gossos a casa tancats;

del teu corn ^{apoy del cor} apaga'ls bramuls esquerdats

i talla ^{del cor} tal barbes com un bardisar,

que ^{del cor} aprop és el cérvol i el pots ^{el bon aleny} espantar.

Val més que al bosc vagis cercar ton cau

si deia's moli i molina en santa pau.

^{en mig del bosc} Les branques d'un arbre ^{hi ha que mai} són pels peixets?

Ton fet l'esquivol per medar pels rinets?

Etot caçador, ja't pots doncs allunyar

^{i deixa'm tranquil} que amb les meves rodes ^{pres rinde} tranquil ^{pres rinde} m'hi estar.

Potsé' il que tu cerques és la meva amor?

Amic, vaig a dir-te ^{el seu} què inquieta son cor:

de nit els benglarf del bosc ^{del seu} surten ferests

^{averguanyar} i entrantse'n a l'horta fan dany molt funest;

^{averguanyar} trefutgen les plantes, no hi queda un brot;

Si vols, pots matar los, oh tu, caçador!

Gelosia i orgull.

^{afanyat}
On vas tan apressat coreent, aïnat riuert &
^{petja, vots, seguir del caçador}
Del caçador la petja seguir vots inquiet &
^{l'estimada li diués}
Te'n pots tornar i a tu a la molinera di
^{del riuert caçador per cas.}
que és molt mal fet per cas del caçador mesqui.

Te'n pots tornar, te'n pots tornar.

^{veges}
No la vés veure vora del portal aïnt
allargà 'l coll per esguardà 'l camí amb nequit?
Si els caçadors fent gresca passen pel carrer,
cap noia honesta deu mirar los: no està bé.

Vixi! Li diu així; ja hi pots anar.

Mes ni un sol mot diguis, ni un mot,
de que estig trist i amb el cap cot.

^{de canya un flubiol li ha pintat el}
Li diu: - He vist que amb canya un flubiol s'ha fet
i an els minyons els fa cantà i dansà a fleret.
i a n'els infants ensenya de ~~canya~~ i cantar.
cantà i ballar.

La color predilecta.

De verd vull habillar-me
i en flor verd rabejar-me,
que a mon amor li plau.

Jo vull un bosc de cipress, cercar
un romani, ben verd, plaer-me,
i una mata de romani trobar,
que a mon amor li plau.

Sovint se'n va a la caçada
pel bosc i per la prada;
la caça molt li plau.

La mort és la fra que vaig caçant,
fretura amorosa n'és el causant,
que a mon amor li plau.

Pronga fossa algun-me,
caven-me'l meu fossari,
cubriu-me amb verd sudari,
que a mon amor li plau.

Cap negra creu, cap flò esclatant;
tot verd, tot verd al meu voltant,
que a mon amor li plau.

ella el verd

La color odiosa.

Voldria anarme'n pel món cullà,
cullà, lluny, per l'ample món
on res de verd pogués trobar
ni al prat ni pel bosc pregon.

Voldria ~~cullir el~~ verd fullam
que'n tota branca hi ha,
voldria plorar pel verd herbam
que la mort asseca.

Oh verd, color que odio tant,
perquè contemples ~~enquell's~~ engallat
altiu, l'esquard ~~merçant~~
al pobre ser sense repos?

Voldria està ^{al peu del} enfront el seu portal
amb la tempesta i la neu,
per dir-li ben baixa nit i jorn mon mal,
per dar-li ^{el meu} mon trist adéu.

Si el corn pel bosc es sent sonà,
ja ~~gasta~~ ^{so del corn} ~~ella sona el~~ finestro';

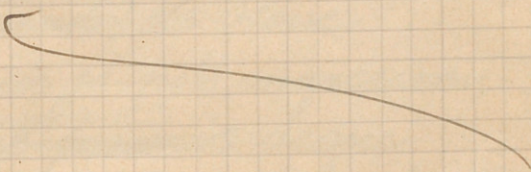
no és pas a mi qui mirará;
qui ha de mirar la soc jo.
El ~~verd~~ ^{verd} ~~front~~ ^{front} blanc s'és deslligat
que ~~un~~ ^{un} ~~verd~~ ^{verd} ~~ligam~~ ^{ligam}.

Adéu adéu! Pel comiat
bé ~~pot~~ ^{pot} ~~la~~ ^{la} ~~ma~~ ^{ma} donar m.

La bella molinera. XVIII.

Flors marcides.

Florettes belles que ella'm donà,
a mon sepulcre deureu baixà,
Perquè esguardar-me tan tristament
com si sabéssiu el meu ~~lament~~ ^{tristament}?
Florettes belles, heu colltorçat;
florettes belles, perquè heu plorat?
El plor no torna del maig el verd,
flour no torna l'amor ja cert.
És primavera, l'hivern fugí
i les florettes jauran amb mi
en el sepulcre on vau baixà,
florettes belles que ella'm donà.
Mes n'a ^{al sepulcre} ma tomba un jorn vingues
i en ma constància ^{d'agui} ~~son~~ cor pensés,
llavors florettes, sortiu, sortiu;
és maig que torna, ja ve l'estiu.

La bella molinera. XIX.

El moliner i el rierol.

El moliner. Quan amor trideja
un cor enamorat,
coll torcen els lliris
damunt el prat;
Es posa la lluna
de niuols un vel,
no vol que hom la vegi
com plora pel cel;
Ocultiuen els angels
sos ulls entristits,
les ànimes llancen
sospirs dolorits.

El rierol. Mes quan s'allibera
amor de dolor,
brilleja en la volta
estel quiador;
Esclaten tres roses
^{color groc} tacades de blanc
que ja no's marceixen
^{a l'estiu} al punxo's blanc.
També d'angels plequen
ses ales d'argent
i a terra se'n baixen

(segueix)

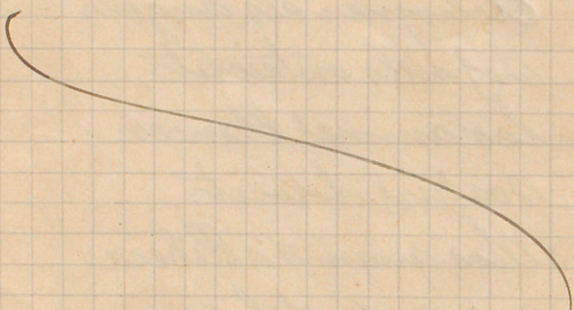
El maliner.

quam llun l'orient.

Oh tu, riuet dilecte
que sabs mon daler
voldria de l'aimada
quelcom saber.

Enlla tot reposa,
no's sent ningú.

Oh tu, riuet dilecte,
al menys canta tu!

La bella molinera. XX.

Cançó de bressol del riu.

Bon repòs, bon repòs,
els teus ulls s'han clos:
Laç viuànt, en ta casa ets ja.
Jo t'roc fidel,
no'm tinguís rezel,
vina amb mi fins que al mar darem la ma.
Un llit tou i fresc
jo t'oferesc
dins la blava cambreta del meu palau.
Cap aci, cap aci!
Jo t'ull bressolar;
gronxa't i dorm, mon infant, si així t'plau.
I si un corn al lluny
pel verd bosc retruny,
amb nos crida i remor no'l pots pas sentir.
No'l contempleu,
blanques glòries de neu;
li feu venir somnis de dol i sofrir.
Festeu enllà del camí,
noia del molí.
Festeu enllà, fuig d'aquí,
prou l'has fet ~~cap~~ patir;
Que la terra ombrà meil pot despertar!
(segueix)